

جغرافیا و روابط انسانی، زمستان ۱۴۰۳، دوره ۷، شماره ۳، صص ۷۹۹-۸۲۱

سنجش رضایتمندی شهروندان شهر شیروان از کیفیت و طراحی مبلمان شهری

محمدحسین نادری^{۱*}، رمضانعلی نادری مایوان^۲، آزاده رضائی نسب^۳، زهرا نوروزی^۴

۱- دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد، شیروان، ایران.

Mohammad_naderi1364@yahoo.com

۲- استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه کوثر بجنورد، بجنورد، ایران

۳- دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد، شیروان، ایران.

۴- دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد، شیروان، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۰۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۲۶

چکیده

هدف اصلی برنامه ریزی شهری، بهبود کیفیت زندگی و ایجاد یک محیط آرام و جذاب برای شهروندان است و مبلمان شهری نقش مهمی در جذابیت این فضاها ایفا می کند. همچنین رعایت استانداردهای مبلمان شهری بهبود و افزایش کارایی این عناصر، پایداری بیشتر مبلمان شهری و بهبود رضایت کاربران را به همراه دارد. این روزها نقش مبلمان شهری در ارائه خدمات به شهروندان، بسیار مهم است و مسئولین امور شهری، به دنبال حفظ هویت و زیبایی سیمای شهر، علاوه بر ارائه خدمات، این مسئله را به عنوان یک اولویت مهم در نظر می گیرند. این پژوهش با هدف بررسی نقش مبلمان شهری بر ارتقاء کیفیت محیط شهری و رضایت مندی شهروندان شهر شیروان انجام گرفته است، که از نظر هدف کاربردی و به لحاظ روش توصیفی - پیمایشی است. گردآوری داده ها با استفاده از آزمون آماری خی دو و کروسکال و اطمینان ۹۵ درصد در نرم افزار SPSS انجام گرفته است. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون آماری خی دو و کروسکال و اطمینان ۹۵ درصد در نرم افزار SPSS انجام گرفته است. نتایج تحقیق حاکی از این است که از نظر پاسخگویان کیفیت محیط شهری و مبلمان شهری از وضعیت مطلوب و مناسبی برخوردار نیستند و رضایت در حد کم است و عناصر مبلمان شهری نقش مهمی در ایجاد محیط های کارآمد و فضاهای شهری با کیفیت، محیط شهری و رضایتمندی شهروندان دارند، شهروندان از روشی محلی سکونت، تابلوهای تزئینی و بلبوردهای تبلیغاتی، ورودی های شهر رضایت مطلوب و مناسبی ندارند و رضایت در حد کم است.

کلمات کلیدی: رضایتمندی، طراحی شهری، کیفیت

مقدمه:

در دنیای کنونی اهمیت طراحی تجهیزات و مبلمان شهری در حدی است که از تمامی گروه‌ها و تخصص‌ها در زمینه طراحی مبلمان شهری کمک گرفته می‌شود که این خود حالت میان رشته‌ای بودن مبلمان شهری را تداعی می‌سازد. بدیهی است که آنچه که به شهر هویت می‌بخشد و برای ساکنان شهر آسایش را به همراه می‌آورد. انبوه ساختمان‌ها و ترافیک در فضاهای شهری نمی‌باشد بلکه منظر شهری و مبلمان آن می‌باشد. و این خصوصیات بارز است که شهرها را از یکدیگر متمایز می‌سازد (موهبت زاده و لطفی، ۱۳۹۵: ۲). در اکثر شهرهای ایرانی فرایند و جریان طراحی و جانمایی مبلمان شهری الگوبرداری ناقص از تجربیات اروپایی است و مبلمان شهری را به گونه‌ای طراحی کرده‌اند که مردم با آن ارتباط برقرار نمی‌کنند. دراین رابطه با طراحی مبلمان شهری باید به این نکته توجه کرد که تجربیات و الگوهای طراحی مبلمان شهری جهان شمول نیست و تابع ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی است، اما شهرهای ما در استفاده از این الگوها گامی برای بومی کردن آنها برنداشته‌اند. تخریب عامدانه مبلمان شهری در شهرها نشانه بارز ضعف طراحی آنهاست. به همین دلیل مردم با این تجهیزات و وسایل ارتباط برقرار نکرده و به دلیل عدم این تعلقات به آنها آسیب می‌رسانند (مشیری و همکاران، ۱۳۹۲: ۸۲-۸۳). این قسم از مشکلات بطور مستقیم با شهر و سیمای شهری در ارتباط است. بنابراین، توجه به مبلمان شهری نه تنها یک رویکرد زیباسازی است بلکه در کنار آن کیفیت در محیط شهری و رضایتمندی شهروندان هم ارتقا داده می‌شود. مبلمان شهری از جمله عناصر سازنده فضاهای شهری محسوب می‌شوند که کمیت، کیفیت، زیبایی، راحتی دوام و محل استقرار آنها نقش بسیار اساسی در دستیابی به شهری زیبا و سالم دارد شهری که حضور در آن را به نشستن در خانه ترجیح دهند. (زنگی آبادی و تبریزی، ۱۳۸۳: ۳)

شهر یک اثر هنری بزرگ است که آفرینندگانی به وسعت خود و به تعداد جمعیتش دارد. هدف غایی یک شهر ایجاد محیطی دلنشین و راحت برای مردمی است که در آن زندگی می‌کنند. فضای شهر محلی است که مردم بیشتر وقت خود را در آن سپری کرده، حداکثر ارتباط را با یکدیگر و پیرامون خود برقرار می‌سازد. بنابراین آرایش فضا و ایجاد امکانات و تسهیلات لازم در آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نقش اصلی مبلمان شهری در سطح خیابان‌ها و فضاهای شهری ایجاد مکان‌هایی است که زبان ناطق هویت انسان و منظر شهری مطلوب می‌باشد. طراحی مناسب و به کارگیری مبلمان شهری متناسب با محیط در بخش‌های باز شهر که به آن‌ها فضای شهری می‌گوییم، امری ضروری در برنامه ریزی شهری محسوب می‌شود. فضاهایی همچون میدان، پارک، پیاده‌رو و... تاثیر زیادی بر زندگی شهری بر جای می‌گذارد. هدف از این مطالعه بررسی نقش مبلمان شهری بر ارتقاء کیفیت محیط شهری و رضایتمندی شهروندان شهر شیروان است.

بیان مساله

پژوهش حاضر این ضرورت و اهمیت را می‌طلبد که مبللمان شهری به گونه‌ای طراحی شوند که توجه و علاقه مخاطب را در نگاه اول جلب نمایند تا بتوانند تاثیرگذاری مطلوب را داشته باشند. به عبارت دیگر باید گفت مبللمان ها باید به گونه‌ای طراحی و مکان یابی شوند که فرد رفتار خاصی را در رابطه با مبللمان ها از خود بروز دهد (احمدی، ۱۳۸۹: ۲۵). ورودی‌های یک شهر تصویر برجسته‌ای از شهر می‌سازد چرا که نخستین فضای برخورد مسافران با شهر ورودی آن است که باید طوری طراحی شود که چشم انداز مطلوبی داشته باشد. مبادی ورودی شهر، یکی از عناصر کلیدی ساختار کالبدی و فضایی شهرها است که گردشگران از آن طریق وارد شهر شده و در واقع اولین تصویر از شهر که در ذهن تازه واردان نقش می‌بندد و ذهنیتی مثبت یا منفی ایجاد می‌کند در همین ورودی ها شکل می‌گیرد. یکی از مهمترین برنامه‌های مدیریت شهری در شهرهای امروزی ایجاد آرامش برای شهروندان است و یکی از گزینه‌های مورد استقبال شهروندان پارک‌های شهری است. مبللمان شهری یکی از مهمترین عواملی است که می‌تواند در جذب شهروندان برای استراحت و ایجاد آرامش موثر باشد. کیفیت مبللمان (طراحی، مکان یابی و گزینش) به همراه کیفیت فضایی حاصل از آن تاثیر مستقیمی در جذب شهروندان برای استراحت و ایجاد آرامش دارد و شهروندان ساکن در شیروان از مبللمان شهری مورد استفاده در فضای سبز پارک‌ها رضایت دارند و این به معنی آرامش شهروندان از مبللمان موجود است. شهروندان ساکن در شهر شیروان از مبللمان شهری مورد استفاده در فضای سبز پارک‌ها رضایت دارند و این به معنی آرامش شهروندان از مبللمان موجود است. البته این امر، مستلزم در نظر گرفتن مقوله‌های متعددی در طراحی اجزای مبللمان شهری است که نه تنها رنگ، هماهنگی با محیط پیرامون، دوام، ایمنی و اقتصادی بودن آنها مدنظر است، بلکه باید از نظر عملکردی، جانمایی مناسبی در سطح شهر داشته باشند تا بتوانند پاسخگوی احساس آرامش شهروندان باشند.

پیشینه تحقیق

در سالهای اخیر در عرصه مبللمان شهری مطالعاتی صورت گرفته است. از جمله این تحقیقات که در غنای پایه‌های نظری تحقیق حاضر، نقش موثر داشتند می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

تیموریان و زیویار (۱۳۹۲)، در مقاله‌ای به بررسی و مطالعه رضایت مندی استانداردهای مبللمان شهری با استفاده از نرم افزارهای GIS و SPSS جمع‌آوری داده‌ها از طریق پیمایش میدانی و توزیع پرسشنامه در میان کاربران مبللمان ها، به بررسی کمی و کیفی این عناصر پرداخته شده است.

آزادخانی و طهماسبی کیا (۱۳۹۵)، در پژوهشی با عنوان (بررسی نقش و عملکرد مبلمان شهری در ارتقاء کیفیت محیط شهری و رضایتمندی شهروندان) (مطالعه موردی: منطقه ۴ شهرداری کرمانشاه))، به این نتیجه رسیدند که از نظر ساکنان این منطقه مبلمان شهری در بهبود کیفیت محیط و رضایتمندی شهروندان تأثیر دارد. مبلمان شهری منطقه ۴ کرمانشاه از زیبایی و تناسب مطلوبی و جانمایی صحیحی برخوردار نیستند. همچنین، بین عدم رعایت اصول استانداردهای مبلمان شهری و به وجود آمدن ساختار ناموزون شهری و کاهش کیفیت محیط شهری همبستگی بالایی یافت شد.

محمدی و پی شگر (۱۳۹۷)، در تحقیقی با عنوان (تحلیل و وضعیت مبلمان شهری و سنجش رضایتمندی شهروندان) (مطالعه موردی: حاشیه رودخانه بالیخلی چای، شهر اردبیل))، به این نتیجه رسیدند که میزان رضایتمندی از عناصر مبلمان این محدوده پایین تر از میانگین می باشد.

تحقیقات جلیلی صدرآباد و نوروزی پور فیروز (۱۴۰۱) در مقاله ای با عنوان (بررسی میزان رضایتمندی افراد کم توان و توانیاب از مبلمان شهری در فضاهای همگانی شهر تهران)، نشان می دهد که میزان رضایت افراد کم توان از مبلمان شهری در شاخص های مورد بررسی بسیار کم می باشد و تقریباً در هیچ موضوعی رضایتمندی کامل از سوی افراد کم توان جذب نشده است.

آریان کیا (۱۴۰۲) در مطالعه ای با عنوان (ارزیابی توزیع فضایی- مکانی و بررسی وضعیت طراحی مبلمان شهری در سطح شهرگران با استفاده از GIS) به این نتیجه رسیده است که در طراحی و ساخت مبلمان شهر، اصول استاندارد و توجه به فرهنگ بومی رعایت نشده است. همچنین در بررسی وضعیت مکانیابی عناصر مبلمان شهری، به انتخاب و جانمایی اجزای مبلمان شهری توجه خاصی نشده و استانداردهای لازم رعایت نشده است و به لحاظ کارکردی از وضعیت مطلوبی برخوردار نمی باشد.

مبانی نظری

مبلمان شهری

در کل مبلمان شهری به مجموعه وسیعی از وسایل، اشیاء، دستگاه ها، نمادها و عناصری گفته می شود که چون در شهر و خیابان و در کل فضای باز نصب شده اند و استفاده عمومی دارند به این اصطلاح معروف شده اند. به عبارت دیگر عناصری مانند: نیمکت ها، ایستگاه های اتوبوس، علائم، منابع نوری، صندوق های پستی، سطل های زباله و... که برای راحتی، آسایش، زیبایی بیشتر، ارائه اطلاعات، کنترل حرکت، ایجاد امنیت و رفاه شهروندان در فضاهای شهری قرار داده شده اند مبلمان شهری نام دارد. (مرتضایی، ۱۳۸۱: ۴۶)

رضایتمندی

مفهوم رضایتمندی بردامنه گسترده ای از تمایلات و مطلوبیت ها جهت رفع نیازهای پایه و یا متعالی انسان اشاره دارد. بسیاری از افراد به چیزهایی که نمی توانند داشته باشند تمایل دارند و بنابراین به دلایل مختلف باید این نیازهای خود را از مناطقی که تمایل کمتری نسبت به آنها وجود دارد انتخاب و تامین نمایند. هرچند که این رضایتمندی طیف مختلفی را پوشش دهد تردیدی نیست که نیازها و حتی آرمان های احساس شده از طرف یک فرد، مجموعه ای از هردو ویژگی های فردی (همچون طبقه اجتماعی، مرحله زندگی و... و معیارهای فرهنگی تاثیر گذار بر او است. رضایتمندی به عوامل بسیاری بستگی دارد. که این رضایتمندی از محیط شامل عواملی از قبیل امکانات و خدمات تفریحی و رفاهی، فرهنگی، آموزشی، امنیت و آرامش و وجود فضای تعاملات اجتماعی است.

مبلمان شهری و فضای شهری

فضای شهری صحنه ای است که فعالیت های عمومی زندگی شهری در آن به وقوع می پیوندد (بحرینی، ۱۳۸۶: ۳۱۳). خلق مطلوبیت فضاهای شهری، با آگاهی از عوامل تشکیل دهنده آن چندان هم دشوار نیست، اما هیچ فرد یا نهادی به تنهایی مسئول ساخت و ایجاد فضای شهری نیست. آن چه به عنوان فضای شهری پدیدار می شود تقریباً اتفاقی به وجود می آید. در برخی از شهرها، فضاهای باز با ارزشی، همچنان دست نخورده باقی مانده اند، فقط به دلیل اینکه مناسب ساختمان سازی نبوده اند، دره ها، تپه ها، تند شیب ها و دشت های سیلابی در شمار این دسته از فضاهای غیرقابل ساختمان سازی هستند، اما امروزه در توسعه شهری به کمک و مدد تکنولوژی مدرن این گونه اراضی نیز در معرض ساخت و ساز قرار می گیرند زیرا چنان که مکانی مقرون به صرفه باشد، هرچند به دلایلی مناسب یا نامناسب پنداشته شود، در آنجا نیز ساختمان سازی می شود (سعیدینیا، ۱۳۸۳: ۷۲). از ویژگی های فضای شهر مطلوب، هماهنگی و متناسب بودن هریک از اجزای مبلمان با فضایی است که در آن واقع شده است. مبلمان شهری، درمقیاس فراتر، مبلمانی است که در واحدهای مسکونی جنبه کاملاً کارکردی داشته و جهت برطرف نمودن نیاز ساکنین مورد استفاده قرار می گیرد و می تواند موجب زیبایی فضای سکونت نیز گردد، از این رو در مقیاس کلان تر در سطح شهر نیز مبلمان شهری از چنین ویژگی با اهمیت بیش تری برخوردار است. اجزای مبلمان شهری دارای دو ویژگی اساسی است. کارکردی بودن و زیبایی که در صورت داشتن هر دو ویژگی می توانند نیاز عملکردی و بصری شهروندان را به صورت توانمند برآورده سازند. البته این امر مستلزم در نظر گرفتن مقولات متعددی در طراحی اجزای مبلمان شهری است که نه تنها در آن طراحی از نظر رنگ، هماهنگی با محیط پیرامون، دوام، ایمنی و اقتصادی بودن در آن مدنظر است بلکه بایستی از نظر عملکردی، جانمایی، مناسبی در سطح شهر

داشته باشد تا بتواند پاسخگوی نیاز شهروندان گردد. چراکه در طراحی و معماری فضاهای شهری، عناصر متعددی در شهر جای گرفته اند که جزئی از مکان می باشند و چنان که هماهنگی و انسجام با یکدیگر داشته باشند، مضامین و مفاهیم مشترکی را بیان می کنند. به عنوان مثال در گذشته، در قرارگیری برخی از بناها با کاربری های عمومی در مجاورت فضاهای عمومی، فضایی بسیار مناسب و دلنشین جهت توقف عابرین پیاده ایجاد می گردید که این نمونه جزئی از عناصر مبلمان شهری، در شهرهای گذشته به شمار می رفت. اما با گذشت زمان و ورود تکنولوژی مدرن و از همه مهم تر ورود اتومبیل به داخل شهرها، ساختار شهرهای گذشته دگرگون شده و فضاهای شهری دارای شکل متفاوت با اجزای متفاوتی شدند. همچنین کاربری های فضاهای شهری تنوع بیشتری از گذشته یافت (خدابخشی، ۱۳۸۲: ۴۵-۴۶). فضای شهری در واقع به مثابه ساختاری کالبدی برای تعاملات اجتماعی است که دسترسی به آن برای اعضای جامعه شهری امکان پذیر است. به عبارت دیگر می توان گفت که فضای شهری ساختاری سازمان یافته، آراسته و واجد نظم به صورت کالبدی برای فعالیت انسانی است که اساساً از سه طریق شناخته می شود: ۱- کیفیت محصور بودن فضا، ۲- کیفیت زیبا شناختی عناصر تشکیل دهنده، ۳- فعالیت خاص شهری که در آن واقع می شود. دو نوع اصلی فضای شهری، میدان و خیابان هستند (زال نژاد، ۱۳۹۰: ۲۶).

نقشه جامعی برای مبلمان شهری نداریم

مسئولین شهری سال ها است دریافته اند که گذشته از امر خدمات رسانی به شهروندان، به زیباسازی شهرها با اجزای مختلف مبلمان شهری با حفظ هویت و فرهنگ در شهر، سیمای دلپذیرتر و آرامش بخشی را برای شهروندان به نمایش بگذارند. آن ها مبلمان شهری را یکی از موارد تاثیرگذار در نشاط جامعه می دانند و معتقدند: "مبلمان شهری را باید براساس ذائقه شهروندان و نوع معماری هر شهر برای زیباسازی به کار برد تا روح آرامش دهنده در شهر برقرار شود." مسئولین و کارشناسان شهری یکی از آسیب های روانی بر مردم جامعه را نبود فضاهای مناسب شهری دانسته و می گویند: متأسفانه در حوزه معماری به خصوص مبلمان شهری یک نقشه جامع و تعریف شده که توسط کارشناسان تهیه شده باشد نداریم و این موضوع باعث شده نگاه مهندسین خارج از اینکه چه چیزی باعث شادابی جامعه می شود در این زمینه سلیقه ای و زودگذر باشد. چنان که مشاهده می شود با گسترش طول و عرض بسیاری از شهرهای بزرگ و کوچک و نیز افزایش جمعیت، مسئولین شهری باید برای هر شهر الگو و ساختار جدیدی را در نظر بگیرند و گاهی مواقع سیمای بصری شهر پاسخگوی هویت فرهنگی شهروندان ساکن شهر نیست، به طوری که بعضی صراحتاً از اقلیم ها و شرایط متفاوت فرهنگی سخن به میان آورد و می گویند: "ما اقلیم ها و جغرافیای متفاوتی داریم که با توجه به شرایط حاکم بر آنان نمی توانیم از یک منوی خاص استفاده کنیم و باید کارشناسان در این زمینه تحقیق کنند و قانونمند به مسائل بپردازند." مبلمان شهری باید نیازهای زیست محیطی مردم جامعه را برآورده کند و

نمای محیط شهر را از یک ساختمان به ساختمان دیگر تغییر دهد و باعث نشاط و پویایی گردد. با توجه به این موارد باید گفت که چندگانگی در مدیریت سیستم شهری ایران م. شهود بوده و از یکپارچگی کافی برخوردار نیست. همچنین با توجه به عدم جهت گیری اصولی و راهبردی در مدیریت شهری، میزان مشارکت بخش ها در شهرها ضعیف و در برخی موارد هم مشارکتی وجود ندارد. بنابراین با چندگانه بودن مدیریت سیستم شهری، هرکدام از بخش ها تنها سعی در شناخت و پاسخگویی به نیازها و توقعات خود را دارد. در این صورت ممکن است نوع پاسخگویی به نیازهای مخاطبان متفاوت بوده و تناقضاتی ایجاد کند. نهادها و بخش های دخیل در امر مبلمان شهری، زیرمجموعه چند سازمان و وزارتخانه دیگر بوده و از یکدیگر مستقل هستند. استقلال بخش ها باعث شده هرکدام از سازمان های مرتبط با شهر در تصمیمات خود تنها به سازمان بالادست خود پاسخگو بوده و تنها از تصمیمات آنها پیروی کنند. این امر باعث عدم مشارکت و زیر پا گذاشتن امر مدیریت واحد شهر می شود."

معرفی منطقه مورد مطالعه

شهرستان شیروان در عرض جغرافیایی ۳۷ درجه و ۴۰ دقیقه و طول جغرافیایی ۵۷ درجه و ۹۳ دقیقه در شمال شرق استان خراسان شمالی واقع شده است. که از شمال به کشور ترکمنستان، از جنوب با شهرستان اسفراین، از شرق با شهرستان فاروج و از مغرب با شهرستان بجنورد محدود می شود. این شهرستان با مساحتی بالغ بر ۳۹۴۵ کیلومتر مربع، دومین شهرستان پهناور استان محسوب می شود که حدود ۱۳/۹ درصد از مساحت استان را در بر می گیرد. شیروان دارای ۳ بخش، ۹ دهستان و ۱۵۵ آبادی دارای سکنه بوده و براساس نتایج سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵ جمعیت شهرستان شیروان ۱۴۶۱۴۰ نفر بوده است که از این تعداد شهروندان شهری ساکن در شهر شیروان ۸۹۳۴۵ نفر و ۵۶۷۹۰ نفر در مناطق روستایی سکونت داشته اند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

شکل ۱- نقشه تقسیمات سیاسی شهرستان شیروان

روش تحقیق

روش تحقیق در این پژوهش بر اساس ماهیت، توصیفی و تحلیلی و از لحاظ دستیابی به حقایق از نوع تحقیقات توصیفی-پیمایشی و از لحاظ هدف کاربردی می باشد و برای چارچوب نظری آن از دیدگاه‌ها و مفاهیم مرتبط با موضوع تحقیق استفاده شد. برای گردآوری داده‌ها از روش اسنادی و پیمایش میدانی (شامل پرسشنامه، مشاهده) استفاده گردید. روایی پرسشنامه با تایید چند تن از اساتید مربوطه و انجام پیش آزمون به اثبات رسیده است. در این پژوهش پایایی پرسش‌نامه با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ، ۰.۸۱ درصد به دست آمد که نشان دهنده پایایی ابزار سنجش است. جامعه آماری این پژوهش شامل ۸۹۳۴۵ نفر در شهر شیروان در سال ۱۴۰۰ است که با توجه به فرمول کوکران ۲۹۳ تعداد برای نمونه گیری تعیین شده است. انتخاب نمونه‌های تحقیق در جامعه مورد مطالعه با روش نمونه گیری تصادفی ساده در سطح شهر شیروان انجام شده است. داده های جمع

آوری شده به کمک نرم افزار آماری spss و با آزمون خی دو و کروسکال و اطمینان ۹۵ درصد مورد تجزیه و تحلیل و استنتاج نهایی قرار گرفته است.

پرسشنامه پژوهش ۲۰ مولفه است که در چهار مقیاس فرعی توسط محقق با توجه به ادبیات تحقیق طراحی شده است و هدفش مشخص نمودن میزان رضایت مردم شیروان از وضعیت مبلمان شهری می باشد. روش نمره گذاری دارای طیف لیکرت پنج درجه ای از حداقل نمره هر ماده ۱ و حداکثر آن ۵ می باشد. حداقل نمره کسب شده توسط آزمودنی ها در این پرسشنامه ۲۰ و حداکثر ۱۰۰ و میانگین آن نیز ۶۰ می باشد. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۲۰ تا ۴۵ باشد، حکایت از میزان رضایت مندی در حد کم از وضعیت مبلمان شهری در این جامعه است. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۴۶ تا ۷۰ باشد، حکایت از میزان رضایت مندی در حد متوسط از وضعیت مبلمان شهری در این جامعه است و اگر نمرات پرسشنامه بین ۷۱ تا ۱۰۰ باشد، حکایت از میزان رضایت مندی در حد زیاد از وضعیت مبلمان شهری در این جامعه است.

جدول ۱- نرم سه مقوله ای میزان رضایت مندی از وضعیت مبلمان شهری

نام متغیر	کم	متوسط	زیاد
میزان رضایت مندی از وضعیت مبلمان شهری	نمرات بین ۲۰ تا ۴۵	نمرات بین ۴۶ تا ۷۰	نمرات بین ۷۱ تا ۱۰۰
میزان رضایت مندی از وضعیت تجهیزات خیابانی	نمرات بین ۳ تا ۶	نمرات بین ۷ تا ۱۰	نمرات بین ۱۱ تا ۱۵
میزان رضایت مندی از وضعیت تجهیزات پارکی	نمرات بین ۳ تا ۶	نمرات بین ۷ تا ۱۰	نمرات بین ۱۱ تا ۱۵
میزان رضایت مندی از وضعیت تجهیزات ترافیکی	نمرات بین ۴ تا ۸	نمرات بین ۹ تا ۱۴	نمرات بین ۱۵ تا ۲۰
میزان رضایت مندی از وضعیت تابلوهای تبلیغاتی	نمرات بین ۱۰ تا ۲۲	نمرات بین ۲۳ تا ۳۶	نمرات بین ۳۷ تا ۵۰

یافته های پژوهش

بخش اول: آمار توصیفی

در بخش آمار توصیفی به توصیف داده های جمع آوری شده در شهر شیروان پرداخته می شود.

جدول زیر نشان دهنده این است که در جامعه آماری مورد نظر، بیشترین افرادی که مورد پرسش گری قرار گرفته اند به ترتیب در رده سنی ۳۱ تا ۴۰ سال، ۱۹ تا ۳۰ سال و سپس ۴۱ تا ۵۰ سال هستند. تعداد پرسش شوندگان زن بیشتر از آقایان است. بیشترین پرسش شوندگان دارای تحصیلات کارشناسی و دیپلم می باشند. شغل بیشتر پرسش شوندگان به ترتیب آزاد، دولتی و بازنشسته است.

جدول ۲- اطلاعات توصیفی افراد پرسش شونده در جامعه آماری پژوهش

جنسیت		سن				تحصیلات				شغل			
مرد	زن	۱۹-۳۰ سال	۳۱-۴۰ سال	۴۱-۵۰ سال	بالای ۵۰ سال	فوق دیپلم	دیپلم	کارشناسی	ارشد	دکترای	مستقل	آزاد	بازنشسته
۴۹.۵٪	۵۰.۵٪	۳۳.۸٪	۳۷.۲٪	۲۰.۸٪	۸.۲٪	۷.۵٪	۲۱.۸٪	۵۱.۹٪	۱۷.۷٪	۱٪	۳۶.۹٪	۶۱.۷٪	۶.۵٪

بخش دوم: آمار استنباطی

سنجش مولفه های مبلمان شهری در بهبود کیفیت محیط و رضایتمندی شهروندان

براساس آماره های فراوانی سوالات پرسشنامه از نظر پاسخگویان کیفیت محیط شهری و مبلمان شهری از وضعیت مطلوب و مناسبی ندارند و رضایت در حد کم است و عناصر مبلمان شهری می تواند محیط های کار آمد و فضاهای شهری با کیفیت مبلمان ، محیط شهری و رضایتمندی شهروندان نقش دارند، شهروندان از روشنایی محل سکونت، تابلوهای تزئینی و بیلبردهای تبلیغاتی، ورودی های شهر رضایت مطلوب و مناسبی ندارند و رضایت در حد کم است.

سوال اول: میزان رضایتمندی شهروندان شهر شیروان از وضعیت تجهیزات پارکی در چه حد است ؟

با توجه به جدول ۳ که مفروضات آزمون T تک متغیره را برای سوال اول پژوهش نشان می دهد ، می توان گفت : چون از یک طرف مقدار قدر مطلق t محاسبه شده ($t_m = 25.597$) در سطح احتمال ۹۹ درصد بزرگتر از t جدول بحرانی ($t_b = 2.576$) شده است، و از طرف دیگر سطح معناداری در جدول قید شده (۰.۰۰۰) و کمتر از یک درصد (۰.۰۱) است ، بنابراین می توان گفت: بین دو میانگین نظری با اکتسابی تفاوت وجود دارد که این مقدار تفاوت نیز از لحاظ آماری معنی دار است. همچنین با توجه به جدول شماره ۱ (نرم سه مقوله ای رضایتمندی) باید گفت: میزان رضایتمندی شهروندان شهر شیروان از وضعیت تجهیزات پارکی در حد کم است.

جدول ۳- مفروضات آزمون T تک متغیره

ارزش آزمون (میانگین نظری) = ۹						متغیر
مقدار t	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین ها	میانگین اکتسابی	
2.576	-25.597	292	.000	-3.3413	۵.۶۵۸۷	وضعیت تجهیزات پارکی

سوال دوم: میزان رضایتمندی شهروندان شهر شیروان از وضعیت تجهیزات ترافیکی در چه حد است ؟

با توجه به جدول ۴ که مفروضات آزمون T تک متغیره را برای سوال دوم پژوهش نشان می دهد ، می توان گفت : چون از یک طرف مقدار t محاسبه شده ($t_m = ۴.۵۴۰$) در سطح احتمال ۹۹ درصد بزرگتر از t جدول بحرانی ($t_b = ۲.۵۷۶$) شده است، و از طرف دیگر سطح معناداری در جدول قید شده (۰.۰۰۰) و کمتر از یک درصد (۰.۰۱) است، بنابراین می توان گفت: بین دو میانگین نظری با اکتسابی تفاوت وجود دارد که این مقدار تفاوت نیز از لحاظ آماری معنی دار است. همچنین با توجه به جدول شماره ۱ (نرم سه مقوله ای رضایتمندی) باید گفت: میزان رضایتمندی شهروندان شهر شیروان از وضعیت تجهیزات ترافیکی در حد متوسط است.

جدول ۴- مفروضات آزمون T تک متغیره

ارزش آزمون (میانگین نظری) = ۱۲						متغیر
مقدار t	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین ها	میانگین اکتسابی	
2.576	4.540	292	.000	.8089	۱۲.۸۰۸۹	وضعیت تجهیزات ترافیکی

سوال سوم: میزان رضایت مندی شهروندان شهر شیروان از وضعیت تجهیزات تبلیغاتی در چه حد است ؟

با توجه به جدول ۵ که مفروضات آزمون T تک متغیره را برای سوال سوم پژوهش نشان می دهد ، می توان گفت : چون از یک طرف مقدار قدر مطلق t محاسبه شده ($t_m = ۲۴.۱۲۷$) در سطح احتمال ۹۹ درصد بزرگتر از t جدول بحرانی ($t_b = ۲.۵۷۶$) شده است، و از طرف دیگر سطح معناداری در جدول قید شده (۰.۰۰۰) و کمتر از یک درصد (۰.۰۱) است، بنابراین می توان گفت: بین دو میانگین نظری با اکتسابی تفاوت وجود

دارد که این مقدار تفاوت نیز از لحاظ آماری معنی دار است. همچنین با توجه به جدول شماره ۱ (نرم سه مقوله ای رضایتمندی) باید گفت: میزان رضایت مندی شهروندان شهر شیروان از وضعیت تجهیزات تبلیغاتی در حد کم است.

جدول ۵- مفروضات آزمون T تک متغیره

متغیر	ارزش آزمون (میانگین نظری) = ۳۰				
	مقدار t جدول بحرانی	مقدار t محاسباتی	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین ها
وضعیت تجهیزات تبلیغاتی	2.576	-24.127	292	.000	-9.6246
					۲۰.۳۷۵۴

داده های جدول ۶ نشان می دهد که بین میانگین نمره ها در مولفه های پژوهشی در افراد مورد مطالعه برحسب نوع جنسیت آنان تفاوت معناداری وجود ندارد ($\text{sig} > 0/05$). به عبارت دیگر بین دیدگاه و نظر زنان با مردان در رابطه با مولفه های پژوهشی تفاوت معناداری وجود ندارد.

جدول ۶- فراوانی ، میانگین و انحراف معیار مولفه های پژوهشی در افراد مورد مطالعه برحسب جنسیت آنان

مولفه ها	جنسیت	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	سطح معناداری
مبلمان شهری	مرد	145	43.5517	10.75351	22.00	84.00	Sig=۰/۵۲۹
	زن	148	44.2905	9.24736	20.00	71.00	
	جمع	293	43.9249	10.01067	20.00	84.00	
مبلمان ضروری	مرد	145	26.5931	8.53058	16.00	58.00	Sig=۰/۶۷۷
	زن	148	26.9932	7.89859	14.00	45.00	
	جمع	293	26.7952	8.20577	14.00	58.00	
تزئینی	مرد	145	16.9586	4.08397	6.00	27.00	Sig=۰/۴۵۲
	زن	148	17.2973	3.59792	6.00	26.00	
	جمع	293	17.1297	3.84328	6.00	27.00	
تجهیزات خیابانی	مرد	145	7.9517	2.01153	3.00	14.00	

Sig=۰/۲۴۴	12.00	3.00	1.83634	7.6892	148	زن	
	14.00	3.00	1.92622	7.8191	293	جمع	
Sig=۰/۷۷۵	15.00	3.00	2.36680	5.6966	145	مرد	تجهیزات پارکی
	11.00	3.00	2.10411	5.6216	148	زن	
	15.00	3.00	2.23444	5.6587	293	جمع	
Sig=۰/۲۳۱	19.00	4.00	3.12805	12.5931	145	مرد	تجهیزات ترافیکی
	20.00	4.00	2.96572	13.0203	148	زن	
	20.00	4.00	3.04942	12.8089	293	جمع	
Sig=۰/۵۲۳	44.00	11.00	7.00248	20.1172	145	مرد	تجهیزات تبلیغاتی
	36.00	11.00	6.66729	20.6284	148	زن	
	44.00	11.00	6.82830	20.3754	293	جمع	

داده های جدول ۷ نشان می دهد که بین میانگین نمره ها در مولفه های پژوهشی؛ مبلمان شهری، مبلمان ضروری، تجهیزات پارکی و تجهیزات تبلیغاتی در افراد مورد مطالعه برحسب سطح تحصیلات آنان تفاوت معناداری وجود دارد ($sig < 0/05$). اما بین مبلمان تزئینی، تجهیزات خیابانی و تجهیزات ترافیکی در افراد مورد مطالعه برحسب سطح تحصیلات آنان تفاوت معناداری وجود ندارد ($sig > 0/05$).

جدول ۷- فراوانی، میانگین و انحراف معیار مولفه های پژوهشی در افراد مورد مطالعه برحسب تحصیلات آنان

مولفه ها	تحصیلات	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	سطح معناداری
مبلمان شهری	زیر دیپلم	22	46.1364	8.61502	31.00	65.00	Sig=۰/۰۰۱
	دیپلم	64	44.1250	8.79484	29.00	71.00	
	کارشناسی	152	41.9079	8.93713	23.00	73.00	
	ارشد	52	48.5192	13.22281	20.00	84.00	
	دکتری	3	46.0000	2.64575	44.00	49.00	
	جمع	293	43.9249	10.01067	20.00	84.00	

Sig=۰/۰۰۲	44.00	15.00	8.08143	28.5000	22	زیر دیپلم	مبلمان ضروری
	45.00	15.00	7.54956	26.6406	64	دیپلم	
	49.00	16.00	7.18095	25.3092	152	کارشناسی	
	58.00	14.00	10.56523	30.5577	52	ارشد	
	35.00	24.00	6.35085	27.6667	3	دکتری	
	58.00	14.00	8.20577	26.7952	293	جمع	
Sig=۰/۱۶۱	25.00	7.00	3.78651	17.6364	22	زیر دیپلم	مبلمان تزئینی
	27.00	9.00	3.84622	17.4844	64	دیپلم	
	25.00	7.00	3.52524	16.5987	152	کارشناسی	
	27.00	6.00	4.59736	17.9615	52	ارشد	
	21.00	14.00	3.78594	18.3333	3	دکتری	
	27.00	6.00	3.84328	17.1297	293	جمع	
Sig=۰/۱۰۴	12.00	5.00	1.83991	7.6364	22	زیر دیپلم	تجهیزات خیابانی
	12.00	3.00	1.72682	7.5469	64	دیپلم	
	12.00	3.00	1.78385	7.7500	152	کارشناسی	
	14.00	3.00	2.48495	8.4615	52	ارشد	
	8.00	7.00	.57735	7.3333	3	دکتری	
	14.00	3.00	1.92622	7.8191	293	جمع	
Sig=۰/۰۰۳	10.00	3.00	2.09720	5.7273	22	زیر دیپلم	تجهیزات پارکی
	11.00	3.00	1.97699	5.8906	64	دیپلم	
	12.00	3.00	2.04412	5.2303	152	کارشناسی	
	15.00	3.00	2.83715	6.5962	52	ارشد	
	6.00	5.00	.57735	5.6667	3	دکتری	

	15.00	3.00	2.23444	5.6587	293	جمع	
Sig=۰/۳۷۰	20.00	5.00	3.09762	13.5000	22	زیر دیپلم	تجهیزات ترافیکی
	19.00	7.00	3.00776	13.0313	64	دیپلم	
	19.00	4.00	2.89089	12.4803	152	کارشناسی	
	19.00	4.00	3.48120	13.1346	52	ارشد	
	16.00	10.00	3.46410	14.0000	3	دکتری	
	20.00	4.00	3.04942	12.8089	293	جمع	
Sig=۰/۰۰۴	35.00	11.00	6.75050	22.0455	22	زیر دیپلم	تجهیزات تبلیغاتی
	36.00	11.00	6.59528	20.2031	64	دیپلم	
	39.00	11.00	6.14110	19.2039	152	کارشناسی	
	44.00	11.00	8.22687	23.2500	52	ارشد	
	28.00	18.00	5.77350	21.3333	3	دکتری	
	44.00	11.00	6.82830	20.3754	293	جمع	

داده های جدول ۸ نشان می دهد که بین میانگین نمره ها در مولفه های پژوهشی؛ مبلان تزئینی و تجهیزات خیابانی در افراد مورد مطالعه برحسب سن آنان تفاوت معناداری وجود دارد ($\text{sig} < 0/05$). اما بین مبلان شهری، مبلان ضروری، تجهیزات پارکی، تجهیزات تبلیغاتی و تجهیزات ترافیکی در افراد مورد مطالعه برحسب سن آنان تفاوت معناداری وجود ندارد ($\text{sig} > 0/05$).

جدول ۸- فراوانی، میانگین و انحراف معیار مولفه های پژوهشی در افراد مورد مطالعه برحسب سن آنان

مولفه ها	گروه های سنی	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	سطح معناداری
مبلان شهری	بین 19 تا 30 سال	99	42.5758	9.91710	20.00	71.00	Sig=۰/۳۳۵
	بین 31 تا 40 سال	109	44.9541	11.42640	30.00	84.00	
	بین 41 تا 50 سال	61	44.6066	8.15328	22.00	66.00	
	بالای 50 سال	24	43.0833	7.20457	30.00	60.00	

	84.00	20.00	10.01067	43.9249	293	جمع	
Sig=۰/۰۵۷۲	45.00	14.00	8.03330	26.3434	99	بین 19 تا 30 سال	مبلان ضروری
	58.00	15.00	9.49603	27.5596	109	بین 31 تا 40 سال	
	45.00	16.00	6.70796	26.7377	61	بین 41 تا 50 سال	
	41.00	19.00	5.76094	25.3333	24	بالای 50 سال	
	58.00	14.00	8.20577	26.7952	293	جمع	
Sig=۰/۰۳۱	26.00	6.00	4.07538	16.2323	99	بین 19 تا 30 سال	مبلان تزئینی
	27.00	7.00	3.70939	17.3945	109	بین 31 تا 40 سال	
	27.00	6.00	3.67185	17.8689	61	بین 41 تا 50 سال	
	23.00	10.00	3.36543	17.7500	24	بالای 50 سال	
	27.00	6.00	3.84328	17.1297	293	جمع	
Sig=۰/۰۰۱	12.00	3.00	1.79258	7.3030	99	بین 19 تا 30 سال	تجهیزات خیابانی
	14.00	4.00	1.98307	8.2202	109	بین 31 تا 40 سال	
	12.00	3.00	2.01524	8.1475	61	بین 41 تا 50 سال	
	10.00	4.00	1.36666	7.2917	24	بالای 50 سال	
	14.00	3.00	1.92622	7.8191	293	جمع	
Sig=۰/۱۴۶	11.00	3.00	2.01709	5.4848	99	بین 19 تا 30 سال	تجهیزات پارکی
	15.00	3.00	2.51850	5.8349	109	بین 31 تا 40 سال	
	11.00	3.00	2.06334	5.3279	61	بین 41 تا 50 سال	
	10.00	3.00	1.99819	6.4167	24	بالای 50 سال	
	15.00	3.00	2.23444	5.6587	293	جمع	
	20.00	4.00	3.28207	12.2323	99	بین 19 تا 30 سال	

Sig=۰/۰۹۸	19.00	5.00	2.89084	12.9358	109	بین 31 تا 40 سال	تجهیزات ترافیکی
	19.00	4.00	2.84826	13.4098	61	بین 41 تا 50 سال	
	18.00	7.00	3.03482	13.0833	24	بالای 50 سال	
	20.00	4.00	3.04942	12.8089	293	جمع	
Sig=۰/۰۲۶	35.00	11.00	6.79059	20.1010	99	بین 19 تا 30 سال	تجهیزات تبلیغاتی
	44.00	11.00	7.79450	20.8807	109	بین 31 تا 40 سال	
	36.00	13.00	5.65526	20.5738	61	بین 41 تا 50 سال	
	33.00	13.00	4.71334	18.7083	24	بالای 50 سال	
	44.00	11.00	6.82830	20.3754	293	جمع	

داده های جدول ۹ نشان می دهد که بین میانگین نمره ها در مولفه های پژوهشی؛ مبلمان شهری، مبلمان ضروری، مبلمان تزئینی، تجهیزات خیابانی، تجهیزات پارکی، تجهیزات تبلیغاتی و تجهیزات ترافیکی در افراد مورد مطالعه برحسب شغل آنان تفاوت معناداری وجود ندارد ($\text{sig} > 0/05$).

جدول ۹- فراوانی، میانگین و انحراف معیار مولفه های پژوهشی در افراد مورد مطالعه برحسب وضعیت اشتغال آنان

مولفه ها	وضعیت اشتغال	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	سطح معناداری
مبلمان شهری	دولتی	108	45.4907	10.80887	20.00	84.00	Sig=۰/۱۲۲
	آزاد	166	43.0422	9.72554	23.00	82.00	
	بازنشسته	19	42.7368	6.38437	33.00	60.00	
	جمع	293	43.9249	10.01067	20.00	84.00	
مبلمان ضروری	دولتی	108	28.1574	8.50966	14.00	57.00	Sig=۰/۰۶۵
	آزاد	166	26.1747	8.20493	15.00	58.00	
	بازنشسته	19	24.4737	4.93703	19.00	37.00	
	جمع	293	26.7952	8.20577	14.00	58.00	

Sig=۰/۲۵۶	27.00	6.00	4.12650	17.3333	108	دولتی	مبلمان ترزینی
	27.00	7.00	3.74415	16.8675	166	آزاد	
	23.00	14.00	2.76570	18.2632	19	بازنشسته	
	27.00	6.00	3.84328	17.1297	293	جمع	
Sig=۰/۱۳۸	14.00	3.00	2.05228	8.1111	108	دولتی	تجهیزات خیابانی
	13.00	3.00	1.90283	7.6566	166	آزاد	
	10.00	5.00	1.07061	7.5789	19	بازنشسته	
	14.00	3.00	1.92622	7.8191	293	جمع	
Sig=۰/۳۲۹	15.00	3.00	2.36031	5.7870	108	دولتی	تجهیزات پارکی
	15.00	3.00	2.17907	5.5120	166	آزاد	
	10.00	3.00	1.93158	6.2105	19	بازنشسته	
	15.00	3.00	2.23444	5.6587	293	جمع	
Sig=۰/۳۴۶	19.00	4.00	3.26263	13.0093	108	دولتی	تجهیزات ترافیکی
	20.00	4.00	2.94367	12.6024	166	آزاد	
	18.00	9.00	2.65348	13.4737	19	بازنشسته	
	20.00	4.00	3.04942	12.8089	293	جمع	
Sig=۰/۰۵۶	43.00	11.00	7.02093	21.4259	108	دولتی	تجهیزات تبلیغاتی
	44.00	11.00	6.88516	19.9759	166	آزاد	
	27.00	13.00	3.76969	17.8947	19	بازنشسته	
	44.00	11.00	6.82830	20.3754	293	جمع	

فرضیه اول: به نظر می رسد شهروندان شهر شیروان از وضعیت مبلمان ضروری شهری رضایت ندارند .

با توجه به جدول ۱۰ که مفروضات آزمون T تک متغیره را برای فرضیه فرعی اول نشان می دهد ، می توان گفت : چون از یک طرف مقدار قدر مطلق t محاسبه شده ($t_m = 25.459$) در سطح احتمال ۹۹ درصد بزرگتر

از t جدول بحرانی ($t_b = 2.0576$) شده است، و از طرف دیگر سطح معناداری در جدول قید شده (0.000) و کمتر از یک درصد (0.01) است، در نتیجه فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهش تایید می شود. به عبارت دیگر شهروندان شهر شیروان از وضعیت مبلمان ضروری شهری رضایت ندارند.

جدول ۱۰- مفروضات آزمون T تک متغیره

متغیر	ارزش آزمون (میانگین نظری) = ۳۹				
	مقدار t جدول بحرانی	مقدار t محاسباتی	درجه آزادی	سطح معناداری	میانگین اکتسابی
وضعیت مبلمان ضروری	2.576	-25.459	292	.000	۲۶.۷۹۵۲
					-12.2048

فرضیه دوم: به نظر می رسد شهروندان شهر شیروان از وضعیت مبلمان تزئینی شهری رضایت ندارند .

با توجه به جدول ۱۱ که مفروضات آزمون T تک متغیره را برای فرضیه فرعی دوم نشان می دهد، می توان گفت : چون از یک طرف مقدار قدر مطلق t محاسبه شده ($t_m = 3.876$) در سطح احتمال ۹۹ درصد بزرگتر از t جدول بحرانی ($t_b = 2.0576$) شده است، و از طرف دیگر سطح معناداری در جدول قید شده (0.000) و کمتر از یک درصد (0.01) است، در نتیجه فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهش تایید می شود. به عبارت دیگر شهروندان شهر شیروان از وضعیت مبلمان تزئینی شهری رضایت ندارند.

جدول ۱۱- مفروضات آزمون T تک متغیره

متغیر	ارزش آزمون (میانگین نظری)				
	مقدار t جدول بحرانی	مقدار t محاسباتی	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین ها
وضعیت مبلمان تزئینی	2.576	-3.876	292	.000	-8.703
					-12.2048

فرضیه سوم: به نظر می رسد شهروندان شهر شیروان از وضعیت مبلمان شهری رضایت ندارند .

با توجه به جدول ۱۲ که مفروضات آزمون T تک متغیره را برای فرضیه اصلی نشان می دهد، می توان گفت : چون از یک طرف مقدار قدر مطلق t محاسبه شده ($t_m = 22.357$) در سطح احتمال ۹۹ درصد بزرگتر از t جدول بحرانی ($t_b = 2.0576$) شده است، و از طرف دیگر سطح معناداری در جدول قید شده (0.000) و

کمتر از یک درصد (۰.۰۱) است ، در نتیجه فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهش تایید می شود . به عبارت دیگر شهروندان شهر شیروان از وضعیت مبلمان شهری رضایت ندارند.

جدول ۱۲- مفروضات آزمون T تک متغیره برای فرضیه اصلی

متغیر	ارزش آزمون (میانگین نظری)				
	مقدار t جدول بحرانی	مقدار t محاسباتی	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین ها
وضعیت مبلمان شهری	2.576	-22.357	292	.000	-13.0751
					۴۳.۹۲۴۹

نتیجه گیری

بررسی سیستماتیک فضای شهری و معرفی ویژگی های عمومی عناصر شهری از اهمیت زیادی برخوردار است. عناصر، فضاهای شهری تحت تاثیر قرار می دهند و فضاهای شهری بر عناصر تاثیر می گذارند. در شهرهای معاصر فضاهای عمومی شهری به مثابه یکی از اجزای اساسی کالبدی شهر، دارای مفهوم عمومی و اجتماعی بوده ، در رفع نیازهای اجتماعی انسانها از اهمیت زیادی برخوردار است. با این حال در کشور ما، فضاهای عمومی شهری دستخوش بی هویتی، نابسامانی فضایی کالبدی و برنامه ریزی نامناسب هستند و عناصر آنها از جمله مبلمان که تاثیر بسزایی بر کیفیت فضاهای شهری دارند، از شرایط لازم و ویژگی های مورد نیاز کاربران برخوردار نمی باشد. توجه ویژه به میزان رضایت مندی شهروندان، از مهم ترین عوامل در ارزیابی میزان موفقیت طرح های برنامه ریزی شهری است. لذا بی توجهی به رضایت شهروندان، عدم موفقیت طرح های شهری را در پی دارد. در این میان محدوده مورد مطالعه ما از این قضیه مستثنی نیست. لذا این مقاله قدمی به منظور تامین آسایش جسمی و روحی شهروندان برداشته است. پس از بررسی های علمی و مطالعات میدانی درباره ی مبلمان شهری شهرستان شیروان نقاط ضعفی مشاهده شده که به شرح زیر است:

۱-عدم رعایت فاصله مناسب بین انواع مبلمان ، تراکم بیش از حد ، عدم وجود بعضی از مبلمان در نقاطی خاص ، رها کردن انواع مبلمان در فضا بدون جانمایی ، عدم رعایت راحتی در توزیع ، مکانیابی وارگونومی این عناصر ، عدم لحاظ شرایط اقلیمی ، بی توجهی به عامل رنگ در مبلمان و... از مهمترین مشکلاتی است که مبلمان محدوده مورد مطالعه به آن مبتلا است.

۲-فرسوده بودن مبلمان و کمبود آن

۳-نبود مبلمان مدرن و جدید

بنابراین مبلمان مورد استفاده در یک فضای شهری باید علاوه بر دارا بودن هماهنگی های لازم میان اجزا خود و همچنین نسبت به فضایی که درون آن قرار می گیرند، باید جواب گوی رفتارهایی باشند که درون آن فضا به وقوع می پیوندند و در واقع این مبلمان وظیفه ی ارتقاء کیفیت فضاهای شهر و ایجاد بستری مناسب برای شکل گیری رفتارهای مورد نظر را دارا باشند.

مبلمان شهری باید زیبایی بصری محیط را به دنبال داشته باشد، خدمات شهری و عناصر آن باید دارای چیدمانی باشد که علاوه بر کاربری و خدمات رسانی مناسب، آرامش روحی و روانی ساکنین را نیز فراهم کند. همچنین مبلمان شهری باید به گونه ای طراحی شود که امکان استفاده برای همه ی اقشار جامعه اعم از: زن، مرد، پیر، جوان، معلول و جانباز و... فراهم آید.

برای داشتن مبلمان و خدمات شهری خوب می توان با سلیقه و طراحی صحیح و هنرمندانه از امکانات محلی و مصالح بومی استفاده کرد. در طراحی مبلمان شهری، باید به نکات ظریف هنری از جمله جنس مصالح، رنگ ها و مسائل اقلیمی توجه ویژه داشته و بهره لازم را برد.

پیشنهادهات

توجه به اقلیم منطقه و هماهنگ ساختن مبلمان با آب و هوا و اقلیم شیروان باز سازی و ساماندهی سرویس های بهداشتی و آبخوری ها بخصوص بدنه آنها مثلاً استفاده از کاشی های کوچک با رنگ های متنوع و هماهنگ با محیط.

تعویض سطل های زباله موجود با سطل هایی با مصالح و طرح های مناسب تر استفاده از نظرات کارشناسان در طراحی، ساخت و مکانیابی مبلمان و توجه به نیازهای و سلايق شهروندان رنگ آمیزی و زیباسازی بلوارها و جداول شهر

نظارت دقیق شهرداری به عنوان متولی امور شهر بر مبلمان شهری و جلوگیری از هرگونه نصب مبلمان شهری از سوی ارگانهای که کیفیت بصری شهر را آشفته می کند. (بخصوص تابلوهای تبلیغاتی و صندوق نذورات)

استفاده از پتانسیل بلقوه شهر در صنعت گردشگری و توریسم و افزایش درآمدهای شهرداری جهت تهیه مبلمان نو و مدرن

رنگ ویژگی بنیادی محیط است ، بنابراین هرگونه طراحی ، ساخت و مکانیابی المان های شهری باید با توجه به عامل رنگ صورت گیرد.

المان های میدان ها باید با نام و هویت میدان سنخیت داشته باشد.

در هنگام طراحی باید توجه داشت که استفاده از مصالح باید از نظر اقتصادی برای مدیریت شهری توجیه پذیر باشد و در عین حال کیفیت مطلوبی را دارا باشد.

منابع

- ۱- آریان کیا، مصطفی (۱۴۰۲)، ارزیابی توزیع فضایی- مکانی و بررسی وضعیت طراحی مبلمان شهری در سطح شهرگران با استفاده از GIS، جغرافیا و روابط انسانی، دوره ۵، شماره ۴، صص ۲۸۱-۳۰۴.
- ۲- آزادخانی، پاکزاد و طهماسبی کیا، زهرا (۱۳۹۵)، بررسی نقش و عملکرد مبلمان شهری در ارتقاء کیفیت محیط شهری و رضایتمندی شهروندان (مطالعه موردی: منطقه ۴ شهرداری کرمانشاه)، نشریه پژوهش و برنامه ریزی شهری، سال هفتم، شماره بیست و هفتم، صص ۹۳-۱۱۰.
- ۳- احمدی، نقی، (۱۳۸۹)، مهندسی تبلیغات محیطی (مهندسی تبلیغات شهری)، انتشارات فراز اندیش سبز، تهران.
- ۴- باباخانی، ملیحه، (۱۳۸۶)، ارزیابی فضاهای شهری در شهر جدید هشتگرد، دوماهنامه نگار، شماره ۴۸.
- ۵- بحرینی، سید حسین، (۱۳۸۶)، فرایند طراحی شهری، انتشارات دانشگاه تهران.
- ۶- تیموریان، کتایون، کتایون وزیویار، پروانه، (۱۳۹۲)، بررسی و مطالعه رضایتمندی از استانداردهای مبلمان شهری (ناحیه ۲ منطقه ۲ شهر تهران)، فصلنامه علمی-پژوهشی انجمن جغرافیای ایران، دوره جدید، سال یازدهم، شماره ۳۷.
- ۷- جلیلی صدرآباد، سمانه و نوروزی پور فیروز، مهدیه (۱۴۰۱)، بررسی میزان رضایتمندی افراد کم توان و توانیاب از مبلمان شهری در فضاهای همگانی شهر تهران، فصلنامه علمی پژوهش و برنامه ریزی شهری، سال ۱۳، شماره ۵۱، صص ۲۴۵-۲۶۲.
- ۸- خدابخشی، شهره، (۱۳۸۲)، شهر، مبلمان شهری و شهروندان، ماهنامه ساخت و ساز.
- ۹- زال نژاد، کاوه، (۱۳۹۰)، برنامه ریزی به منظور ساماندهی مبلمان شهری، فصلنامه نماد گلستان.
- ۱۰- زنگی آبادی، علی و تبریزی، نازنین، (۱۳۸۳)، طراحی و برنامه ریزی مبلمان شهری، انتشارات شریعه توس، مشهد.

- ۱۱- سعیدنیا، احمد، (۱۳۷۹)، فضای سبز شهری، کتاب سبز شهرداری ها، جلد نهم، انتشارات سازمان شهرداری های کشور، تهران.
- ۱۲- محمدی، علیرضا و پیشگر، الهه (۱۳۹۷)، تحلیل وضعیت مبلمان شهری و سنجش رضایتمندی شهروندان. (مطالعه موردی: حاشیه رودخانه بالیخلی چای، شهر اردبیل)، مجله آمایش جغرافیایی فضا، فصلنامه علمی- پژوهشی دانشگاه گلستان، سال هشتم/ شماره مسلسل بیست و هفتم، صص ۱-۲۰.
- ۱۳- مرتضایی، رضا، (۱۳۸۱)، رهیافت هایی در طراحی مبلمان شهری، انتشارات سازمان شهرداری های کشور، تهران.
- ۱۴- مشیری، سید رحیم، رحمانی، بیژن و اسلامی راد، قربان، (۱۳۹۲)، مقایسه تطبیقی منظر بافت های شهر بر اساس شاخص های مبلمان شهری، نمونه موردی: شهر بهشهر، فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی شهری چشم انداز زاگرس، سال ششم، شماره ۱۹.
- ۱۵- موهبت زاده، احسان و لطفی، کورش (۱۳۹۵). بررسی تأثیر طراحی مبلمان شهری بر میزان رضایتمندی شهروندان؛ مطالعه موردی: پارک زیتون اهواز. دومین همایش بین المللی معماری، عمران و شهرسازی در آغاز هزاره سوم، تهران، تیرماه.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی